

19. rujan 2011.

PRIOPĆENJE

Laserske zrake - novi način ugrožavanja sigurnosti letenja u Republici Hrvatskoj

U velikom broju država prisutan je rastući trend usmjeravanja laserskih zraka prema zrakoplovu, namjerno ili nenamjerno. Takve radnje objektivno predstavljaju ozbiljno ugrožavanje sigurnosti leta zrakoplova te se stoga u navedenim državama poduzimaju, osim preventivnih i rigorozne represivne mjere poput zatvorske kazne ili visokih novčanih kazni. U Republici Hrvatskoj su tijekom posljednje dvije godine također zaredali slučajevi ugrožavanja sigurnosti zračnog prometa zbog uporabe laserskih zraka od strane pojedinaca ili skupina.

Prema postojećim međunarodnim iskustvima i prikupljenim podacima, ugrožavanje zračnog prometa događa se i najizraženije je tijekom kritičnih faza leta, odnosno tijekom faze polijetanja i slijetanja zrakoplova, pri čemu se izvor laserskih zraka, prema tvrdnjama pilota, nalazio u bližoj okolici aerodroma. U takvim uvjetima i udaljenostima od zrakoplova laserska zraka ne predstavlja primarno opasnost u smislu izazivanja fizičkih ozljeda osoba, pri čemu se prvenstveno misli na letačko osoblje zrakoplova.

Međutim, usmjeravanje zrake prema zrakoplovu ili samoj pilotskoj kabini može rezultirati odvlačenjem pažnje pilota, jakim bljeskovima na vjetrobranskom staklu, mogućnosti zaslepljenja pilota te nekontroliranim reakcijama pilota. Upravo stoga ovakve radnje, odnosno samo usmjeravanje laserske zrake prema zrakoplovu, namjerno ili nenamjerno, bez posljedica koje se mogu okarakterizirati kao fizičke ozljede, nasilje i dr. predstavljaju ozbiljno ugrožavanje sigurnosti leta zrakoplovom koje je u velikom broju zemalja kvalificirano kao protupravno ponašanje, odnosno kazneno djelo.

Agencija za civilno zrakoplovstvo je kao tijelo nadležno za nadzor sigurnosti zračnog prometa, poduzela odgovarajuće aktivnosti za suzbijanje ovakvog, novog načina ugrožavanja sigurnosti letenja u Republici Hrvatskoj, koje uključuju i odgovarajuću prilagodbu zakonodavnog okvira. Tako je na primjer kroz čl.89. Pravilnika o aerodromima (NN64/10) implementirana i međunarodna preporuka o zonama zabrane korištenja izvora laserskog zračenja koje se moraju ustanoviti u okolini aerodroma, određena ICAO Annexom 14 Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, izdanje od 5. srpnja 2009., odnosno ICAO dokumentom "Manual on Laser Emitters and Flight Safety".

Također, kroz navedene aktivnosti a u suradnji sa nadležnim državnim tijelima uređuje se i sustav reaktivnog/represivnog djelovanja koji već omogućuje detekciju konkretnih osoba ili objekata vezanih uz usmjeravanje laserskih zraka prema zrakoplovu te primjenu odgovarajućih, zakonom propisanih kaznenih mjera.